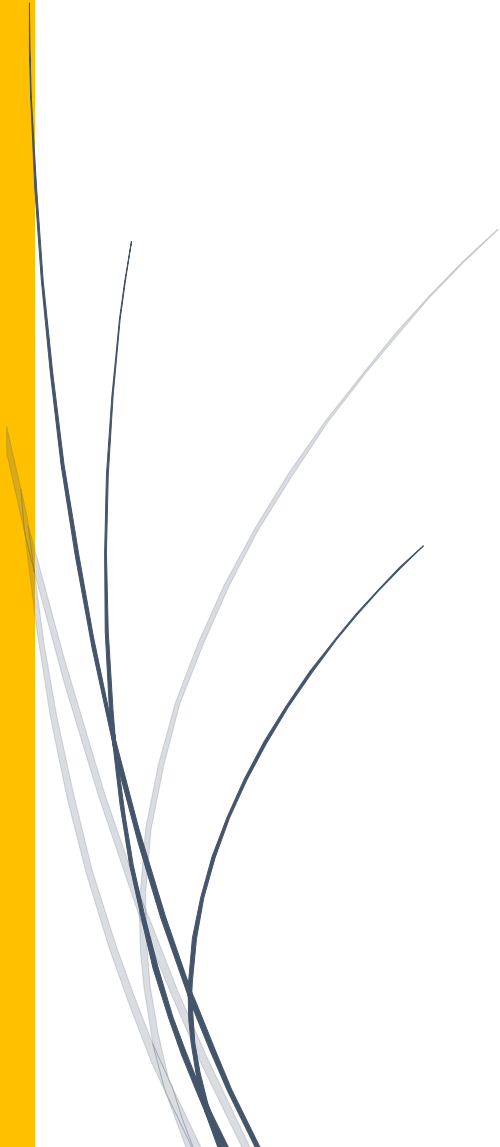

ОПИС ДОСВІДУ

«Використання інтерактивних технологій для досягнення очікуваних результатів навчальної діяльності на заняттях»

**Наталії Тарари, учителя
початкових класів
Гужівського ліцею
Ічнянської міської ради**

ЗМІСТ

ВСТУП.....

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ
НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....**

**ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ: СУТНІСТЬ, МЕТОДИ ТА
ФОРМИ.....**

**ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ НА ПРАКТИЦІ (з досвіду
роботи).....**

**АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ
ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ.....**

ВИСНОВКИ.....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....

ВСТУП

Актуальність використання інтерактивних методів навчання

Глибокі перетворення, що відбуваються в системі освіти України, зумовлюють необхідність вдосконалення навчання першої суспільно значущої діяльності школярів. Ці зміни неможливі без застосування на заняттях інтерактивних технологій, які ґрунтуються на діалозі, моделюванні ситуацій, вільному обміну думками, що саме активізує пізнавальну діяльність здобувачів освіти, підвищує емоційний рівень засвоєння знань.

Як відомо, навчально-виховний процес повинен будуватися відповідно до потреб особистості та індивідуальних можливостей дітей, зростання їх самостійності й творчої активності. А це вимагає організації навчання відповідно до здібностей, здатності до навчання, таланту дитини. Необхідна переорієнтація на те, щоб створити можливості кожному стати самим собою.

Особливістю сучасності є те, що людина, щоб реалізуватися в суспільстві, повинна вчитися практично все своє життя. Якість сучасної освіти, тобто відповідність до вимог суспільства, визначається не стільки тим, що дитина знає і чого вона навчилася в школі, скільки здібностями і вміннями здобувати нові знання та використовувати їх у нових умовах.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Теоретичною основою запровадження інтерактивних методів навчання мають бути системний, особистісно зорієнтований та діяльнісний підходи до побудови дидактичних процесів; теорія оптимізації педагогічного процесу (Ю.К.Бабанський, М.М.Поташник), а також інваріантність процесу навчання, уроку як конкретної форми існування процесу засвоєння знань і методу навчання як мікродіяльності навчання.

Методологічною основою є розробки сучасних українських та зарубіжних педагогів у галузі методів та технологій навчання. Теоретичні та практичні розробки належать В.Гузєєву, А.Гіну, О.Пометун, Л.Пироженко, А.Фасолі.

Сучасна школа перебуває на шляху модернізації змісту і форми навчання. Одним з кроків підвищення ефективності навчально-виховного процесу є впровадження інтерактивних технологій.

Інтерактивні технології навчання є предметом дослідження багатьох науковців. До його проблемних питань звертаються Л. Пироженко, А. Гін,

О. Ісаєва, А. Мартинець, Г. Сиротинко, та інші. Традиційно в сучасній школі виділяють активну та пасивну моделі навчання залежно від участі здобувачів освіти у навчальній діяльності [1, с. 8]. За "пасивної" моделі дитина

виступає в ролі "об'єкта" навчання, повинна засвоїти й відтворити матеріал, переданий йому вчителем або вміщений у підручнику. Активний тип навчання передбачає застосування методів, які стимулюють пізнавальну активність і самостійність.

На думку О. Пометун та Л. Пироженко, інтерактивне навчання є різновидом активного [1, с. 8]. Вони вважають, що інтерактивна технологія навчання передбачає залучення до навчального процесу всіх його учасників, де кожен учень має конкретне завдання, за яке він повинен публічно прозвітуватись, або від його діяльності залежить якість виконання поставленого перед групою та передусім класом завдання. [1, с. 24].

Отже, інтерактивне навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної й активної взаємодії всіх здобувачів освіти. Відбувається взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де всі суб'єкти є рівноправними партнерами. Таке навчання ефективно сприяє формуванню ціннісних орієнтацій, навичок і вмінь, створенню атмосфери співпраці, взаємодії, дає змогу педагогу стати справжнім лідером дитячого колективу, на що вказують учені [1, с. 19]. Під час інтерактивного навчання діти вчаться бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати продумані рішення [1, с. 9]. Інтерактивні технології сприяють набуттю основних форм мислення, виробляють здатність до самоосвіти, вміння застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Визначають чотири групи:

1. Інтерактивні технології кооперативного навчання: робота в парах («один проти одного», «один-вдвох-всі разом», «думати, працювати в парі, обмінятися думками»); ротаційні (змінювані) трійки; «два-чотири-всі разом»; карусель; робота в малих групах («діалог», «синтез думок», «спільний проект», «пошук інформації», «коло ідей»; акваріум.
2. Інтерактивні технології колективно-групового навчання: обговорення проблеми в загальному колі; «мікрофон»; «незакінчені речення»; «мозковий штурм»; «навчаючи — учусь» (або «кожен учить кожного», або «Броунівський рух»); «ажурна пилка» («Мозаїка», «Джиг-соу»); аналіз ситуації; вирішення проблем; «дерево рішень».
3. Технології ситуативного моделювання: симуляції або імітаційні ігри; спрощене судове слухання; громадські слухання; розігрування ситуацій за ролями («Рольова гра», «Програвання сценки», «Драматизація»).
4. Технології опрацювання дискусійних питань: метод ПРЕС (РРІЕЗ, МППО); «займи позицію»; «зміни позицію»; «неперервна шкала думок» («Континуум», «Нескінченний ланцюжок»); дискусія; дискусія в стилі телевізійного ток-шоу; оцінювальна дискусія; дебати [2].

Підсумовуючи, хочу наголосити, що в кожній складовій технології навчання обов'язково застосовується один або кілька методів для одержання навчального результату.[3, с.49]

Інтерактивне навчання: сутність, методи та форми.

Сутність інтерактивного навчання полягає у тому що навчальний процес відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх учнів. Це базується на співпраці, взаємонавчанні вчитель-учень, учень-учень. При цьому вчитель і учні - рівноправні, рівнозначні суб'єкти навчання. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, спільне вирішення проблем на основі аналізу відповідної навчальної ситуації. Інтерактивна взаємодія виключає домінування одного учасника навчального процесу над іншими, однієї думки над іншою.[5, с.9]

На відміну від активних методів навчання, які будуються на односторонній взаємодії (її організовує й постійно стимулює вчитель), інтерактивні методи принципово змінюють схему взаємодії учасників навчального процесу. Інтерактивні методи дають найбільший простір для самореалізації здобувача освіти у навчанні і найбільше відповідають особистісно-орієнтованому підходу [4, с.58].

Форми організації інтерактивного навчання

Усі інтерактивні технології навчання можна умовно поділили на три групи, залежно від доцільної для їх використання форми навчальної діяльності учнів. У сучасній педагогіці виділяють чотири форми навчальної діяльності учнів:

1. Парну (робота учня з педагогом чи однолітком сам на сам).
2. Фронтальну (вчитель навчає одночасно групу або весь клас учнів).
3. Групову або кооперативну (усі учні активно навчають одне одного).
4. Індивідуальну (самостійну) роботу учня.

Не менш важливим є висновок дослідників О.Пометун та Л.Пироженко про те, що інтерактивне навчання є сукупністю технологій. Автори розподіляють інтерактивні технології на чотири групи, залежно від мети уроку та форм організації навчальної діяльності учнів:

- інтерактивні технології кооперативного навчання (організація навчання у малих групах учнів, об'єднаних спільною навчальною метою: робота в парах, один-два-чотири — усі разом, змінні трійки, карусель, робота в малих групах, акваріум тощо);
- інтерактивні технології колективно-групового навчання — технології, що передбачають одночасну спільну (фронтальну) роботу всього класу;

- технології ситуативного моделювання — побудова навчального процесу за допомогою залучення учня до гри, передусім, ігрове моделювання явищ, що вивчаються;

- технології опрацювання дискусійних питань - широке публічне обговорення якогось суперечливого питання [7, с. 9].

Ці інтерактивні технології можна успішно застосовувати в початкових класах - спершу це можуть бути інтерактивні вправи на окремих етапах уроку. Варто починати з найдоступніших і зрозумілиших для дітей.

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ НА ПРАКТИЦІ (з досвіду роботи)

Упродовж декількох років я працюю над науково-методичною проблемою «Використання інтерактивних технологій для досягнення очікуваних результатів навчальної діяльності на заняттях».

На мою думку, суть інтерактивного навчання полягає у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів. Це базується на співпраці, взаємо навчанні: вчитель учень, учень учень. При цьому вчитель і учень рівноправні, рівнозначні суб'єкти навчання. Інтерактивна взаємодія виключає домінування одного учасника навчального процесу над іншим, однієї думки над іншою. Під час такого спілкування учні вчаться бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати обґрунтовані рішення. Застосування інтерактивного навчання здійснюю шляхом використання фронтальних та кооперативних форм організації навчальної діяльності учнів, інтерактивних ігор та методів, що сприяють навчанню вміння дискутувати.

На практиці використовую інтерактивні форми в цілому, або ж взявши елементи, які більш доцільні до певного класу. Саме інтерактивні методи дають змогу створювати навчальне середовище, в якому теорія і практика засвоюються одночасно, а це надає змогу учням формувати характер, розвивати логічне мислення, зв'язне мовлення; формувати критичне мислення; виявляти і реалізувати індивідуальні можливості. При цьому навчально виховний процес організовується так, що учні шукають зв'язок між новими та вже отриманими знаннями; приймають альтернативні рішення, мають змогу зробити "відкриття", формують свої власні ідеї та думки за допомогою різноманітних засобів, навчаються співробітництву.

Дитинство це період розвитку, формування та становлення особистості. Думаю, в цей час важливі створити умови доброзичливості, зацікавленості, ввести дитину у світ ігрових і реальних ситуацій, які б допомогли пізнати довкілля, орієнтуватися у стосунках з людьми, бути активними учасниками суспільних відносин. Мета моєї педагогічної діяльності така: сформувати компетентну особистість молодшого школяра на основі розвитку пізнавального

інтересу, навчити самостійно мислити, озброїти необхідними для цього знаннями, вміннями та навичками.

Звичайно, досягти цієї мети шляхом використання лише традиційних форм та методів організації навчальної діяльності неможливо. Тому потрібно запроваджувати нові освітні технології, спрямовані на всебічний розвиток дитини. У своїй роботі я використовую технологію інтерактивного навчання. Інтерактивне навчання це навчання діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників навчального процесу з метою взаєморозуміння, спільного розв'язання завдань, розвитку особистісних якостей учнів.

Ось опис технологій, які я використовую:

1.Технологія "Незакінчене речення"

(Я дякую своїй Вітчизні (родині, школі) за ..., бажаю їй

2.Технологія "Мікрофон"

Завдання: поставити питання за своєю темою для іншої групи, але таке яке, сьогодні ще не звучало.

Діти беруть мікрофон і запитують

Частіше використовуючи ті питання, які чули на попередніх уроках.

Учитель ставить питання – учні відповідають.

3.Технологія "Дерево рішень"

Проблема "Ознаки живої природи", рішення - дихання, живлення, розмноження, народження, ріст, смерть тощо.

Проблема "Умови існування живого організму", рішення - світло, тепло, повітря, вода, їжа, земля тощо.

4.Гра "Реклама на телеканалі"

Робота в групах. Кожна група вибирає картку, де вказана тема реклами Ми – школярі.. Моя країна. Моя родина. Моя школа.

5.Гра "Ключовий момент".

Тест –перевірка знань (тестування)

6.Технологія "Робота в групах"

Гра "Дослідники":

дослідіть текст, порахуйте, скільки разів у ньому зустрічається слово "дерево" і тому подібне.

7. Технологія "Мозкового штурму" – довести, пояснити

Мозковий штурм,я

вважаю, є прекрасний метод для використання досвіду учнів з метою розв'язання проблем та розробки ідей. Мозковий штурм спрацьовує найкраще в групах по 5 -7 осіб.

Основні пункти:

Чітко визначте проблему або тему для мозкового штурму. Працюйте в колі. Виберіть лідера, який веде обговорення і підтримує появу нових ідей. Він повинен заохочувати кількість, а не якість ідей.

8. "Банани"

Вправа допомагає зламати стереотипи робити роботи лівої мозкової півкулі, логічного, раціонального мислення. Використовується як розминка.

(Напис на дошці: ШБІАСНТЬАЛІНТЕИР.)

Закресліть у цьому рядку шість літер таким чином, щоб літери, які залишаються (без зміни своєї послідовності), склали б добре знайоме слово. (Банани).

З інтерактивних вправ найбільш ефективними вважаю такі: «Вилучи зайве», «Роз'єднай слова», «Криголам», «Банани», «Мікрофон», «Задом наперед», «Скринька скарг», «Дешифрувальник», «Морський бій», «Загадкові будиночки», «Гронування», «Читання з передбаченням», «Добре — погано», «Навчаючи — вчуся».

На етапі рефлексії доцільними є інтерактивні вправи: «Незакінчені речення», «Інтерв'ю», «Абетковий суп», «Від А до Я», «Виграш у лотереї», «Тестування», «Крісло автора» (Додаток 1).

Отже, саме інтерактивні форми і методи дають можливість створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою значимість, може розкрити свої здібності й продемонструвати знання, відчути впевненість в собі. Під час

уроку учні можуть вільно висловлювати свою думку і вислухати свого товариша, а вчитель не є засобом „похвали і покарання”, а другом, радником, старшим товаришем. Питання, як зберегти і розвинути унікальні можливості молодшого школяра, завжди було предметом моєї уваги. Як зробити, щоб дитина не лише засвоювала нові знання, а й намагалася застосовувати їх під час вироблення нових умінь, почувала себе впевнено, бажала вчитися?

На мою думку, основними завданнями сучасного вчителя є: залучити учнів до активної самостійної діяльності, перетворюючи школяра її суб'єкта. Зацікавленість, викликана вчителем на уроці, може перерости в стійкий інтерес до знань. „Учень - це не посудина, яку потрібно заповнити, учень — це смолоскип, який потрібно запалити”. Тому, з перших днів навчання, уважно придивляюся до кожного учня, намагаюся знайти та розвивати його позитивні риси. Розумію, що відомого уміння своєчасно їх помітити, допомогти дитині відчути впевненість у своїх силах, надати підтримку, створити сприятливі умови, атмосферу творчості залежить те, чи відчує дитина свою неповторність, чи виросте талановитою. Згадаймо

слова В.О. Сухомлинського: „Є успіх — є бажання вчитися. Особливо це важливо на першому етапі навчання — у початковій школі, де невдача приносить спр

авжне «горе».

Дійсно, учні початкових класів добре навчаються лише за умови, коли їм цікаво, коли вони переживають хоча б невеликий успіх. Тож, із перших днів навчання дитини в школі, я намагаюся створити ситуацію успіху, підтримати учня, що зазнав невдачі, похвалити навіть за незначну перемогу.

Починаючи працювати з 1 класом, я поступово вводжу елементи інтерактивного навчання, починаючи з найпростіших технологій, таких, як „мозковий штурм”, „мікрофон”, робота в парах і малих групах, складання „асоціативного” куща, впровадження технології ігрового та проблемного навчання.

Мої учні люблять працювати в парах та малих групах. Але пам'ятаю, що у початкових класах роботу в групах слід впроваджувати поступово. Спочатку навчаю дітей працювати у фронтальній роботі. Групу формую на основі особистих уподобань учнів, обираю консультантів, розподіляю обов'язки між дітьми. При створенні групи особливу увагу звертаю на психологічну єдність дітей, бажання учнів, запас можливостей для їх успішної спільної діяльності. Роботу в навчальних групах будую на принципах рівноправності, намагаюся активізувати роботу кожного учня. Працюючи в групах, діти отримують можливість спілкуватися, вільно висловлювати свою думку, порівнювати, робити спільні висновки (Додаток 2).

Часто практикую під час уроків роботу в парах. При роботі в парах учні можуть перевірити знання один одного, обмінятися думками і лише тоді висловлювати свої ідеї класу. Це сприяє розвитку мовлення учнів, взаємоперевірки, вміння висловлювати і відстоювати свою думку.

Так, наприклад, на уроці української мови з теми: «Закріплення знань про текст» учні працюють і в парах, і в групах, де мають можливість рівноправно висловлювати свої думки.. Завдання «Деформований текст». Робота в парах.

Ми з батьками відвідали виставу.

А потім на арену вийшов клоун Тимко..

До нас в місто приїхав цирк.

Спочатку виступали акробати.

Та найбільше мені сподобалися дресировані тварини.

Від виступу артистів ми отримали велике задоволення.

Одна з таких робіт — це робота над текстом. Учні читають текст. Під час читання олівцем ставлять помітку, яке слово незрозуміле. Потім у парах пояснюють значення слів. Якщо виникають труднощі, то ставлять питання вчителю або класу. Далі йде пояснення незрозумілого слова.

Часто під час проведення уроків використовую роботу в парах у вигляді гри. Так наприклад, під час роботи над удосконаленням навичок швидкого чит

ання дуже подобається дітям гра «Мишка,Котик. Першою починає читати „Мишка”, Коли вона прочитає декілька слів або 1 речення, починає читати „Котик”. Він намагається наздогнати „Мишку”. Гра припиняється, коли обидва учні читають одне і те ж. Люблять мої школярі ще гру „Вчитель — учень”. Один виступає в ролі вчителя, а другий — учня. „Вчитель” задає питання учню, учень відповідає. Потім міняються ролями. Така гра стимулює думку дітей, сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, учні можуть перевірити знання один одного.У початкових класах на уроках читання обов’язком є переказ тексту. Усіх учнів на уроці нема можливості вислухати. Тому цей вид роботи проводжу у вигляді гри „Обличчям до обличчя”. Учні і повертаються у парі один до одного і переказують зміст тексту. Такий вид роботи дозволяє зекономити час на уроці і кожна дитина може переказати.

На уроках читання, мови, предмету „Я і Україна” використовую такий метод інтерактивного навчання, як складання „Асоціативного куца”. Такий метод дозволяє мені швидко перевірити, узагальнити знання учнів. Так при вивченні теми „У царстві звірів” пропоную дітям пригадати все, що вони знають про тварин і зобразити у вигляді схеми. „Куц” асоціацій поступово розростається.

На

кожному уроці я намагаюся розвивати творчі здібності учнів на основі спеціально розроблених логічно-пошукових задач. Часто використовую метод „Мозкового штурму”, підбираю до уроку такі завдання, за допомогою яких можна розвивати пізнавальні процеси: увагу, пам’ять, уяву, швидкість реакції, логічне мислення .

Ще з перших днів навчання в школі вчу дітей вільно висловлювати свої думки. Цьому сприяє технологія „Мікрофон”. Даний метод використовую як на етапі актуалізації знань учнів, так і під час узагальнення навчального матеріалу. Тримавши в руках символічний „мікрофон” школяр швидко і чітко відповідає на поставлене запитання. Далі знову говорить тільки той, у кого в руках мікрофон. . Ось, наприклад, на уроці математики з теми : «Закріплення усного додання та віднімання одноцифрових чисел. Складання і розв’язування задач за коротким записом»

цей метод використовую і на етапі актуалізації знань, і на етапі рефлексії.

Вправа «Мікрофон»

Діти, а для чого нам потрібно вміти додавати та віднімати одноцифрові числа ?

- Що ви очікуєте від уроку?

У Підсумок уроку. Рефлексія.

Вправа «Мікрофон».

- Чи все ти зрозумів на уроці?
- Який вид нашої роботи тобі особливо сподобався?
- Де було важко? Що треба робити, щоб ти навчився?

У своїй педагогічній діяльності використовую метод проектів. Він є також однією із основних технологій формування ключових життєвих компетентностей учнів. Тому що працюючи над створенням проектів, діти навчаються критично мислити, чітко усвідомлювати, де і яким чином можна застосувати набуті знання, генерувати нові ідеї, бути комунікабельним, постійно самовдосконалюватися. Для розвитку мислення школярів застосовую на уроках проблемні завдання. Найвні в них суперечності, спонукають до роздумів, пошуків і певних висновків, викликають дискусію. По-добається школярам самостійно порівнювати, зіставляти певні факти і явища, узагальнювати, робити висновки. Потім звіряти свої міркування з матеріалом підручника. Такі вправи не тільки розвивають мислення учнів, а й підсилюють упевненість, віру в свої сили.

Дуже сподобалась моїм учням робота над проектом з основ здоров'я «Хай не буде від вогню біди.» З великим задоволенням дарували вони першачкам колективно створені книжечки про дії дітей під час пожежі.

Навчити дітей добре читати — одне із головних завдань вчителя початкових класів. Тому також я працюю над проблемою вдосконалення навичок швидкого читання.

Навчаючи дітей, я велику увагу приділяю розвитку у них навичок швидкого та виразного читання, використовуючи методики Д.Т. Федоренка, В.М. Зайцева, Б.В. Динги. На кожному уроці читання використовую вправи на розвиток мовного апарату та кута зору учнів. Працюємо зі скоромовками, читомовками, читаємо „розрізні” тексти, піраміди слів. Люблять мої учні читати, граючись грою „Дощик”, „Ланцюжок”, „Земля-небо”, „Буксир” та інші. Адже гра робить працю привабливішою і цікавішою, стає бажаним те, що дитині дається важко. Готуючись до уроків, я добираю такі ігри, які розвивають творчі здібності, мислення, пам'ять, увагу, мовлення дітей. Саме завдяки ігровим формам вдається залучити пасивних учнів до процесу навчання. Ігри дають змогу дитині повірити в свої сили. Люблять учні грати в гру „Хто швидше”, „Збери слова”, „Хто більше.”. Подобається

мені ефективний метод, який допомагає провести дискусію зі спірної, суперечливої теми - «Займи позицію». Він дає можливість висловитися кожному учневі, продемонструвати різні думки, обґрунтувати свою позицію або перейти на інше в будь-який час, якщо вас переконали, та назвати більш вагомі аргументи. Наприклад, об'єдную клас у 4 групи. Кожній даю початок казки і пропоную її закінчити. Потім представник кожної групи зачитує складену казку. Всім учням

дозволяю встати і підійти до того, чия казка найбільше сподобалась. Тоді, виступаючи у ролі журналіста, беремо у цих дітей інтерв'ю.

Спонукають учнів до активного мислення на уроці різноманітні цікаві вправи, ребуси, кросворди, загадки.

Головним об'єктом моєї уваги є творча особистість учня. Тому я в своїй роботі велику увагу приділяю розвитку творчих здібностей школярів. На кожному уроці я здійснюю диференційований та індивідуальний підхід до учнів. Для цього використовую різноманітні завдання з предметів. Практикую різні форми оцінювання знань, умінь і навичок учнів. До оцінювання знань я часто залучаю учнів, що сприяє підвищенню їх активності.

Взагалі, сучасні діти приходять до школи з бажанням успішно діяти. Їм подобається на уроках не просто слухати, а ставити запитання, брати інтерв'ю, приймати рішення, фантазувати. Якщо ми, вчителі, будемо організовувати на уроках таку діяльність, то навчання буде успішним, а знання – якісними.

Працюючи в пошуку результативних методів роботи, я прийшла до висновку, що процес формування вмінь і навичок стає набагато ефективнішим, якщо організувати навчання у співробітництві, яке ґрунтується на спільній діяльності і взаєморозумінні вчителя і учнів. Саме таке навчання, з використанням інтерактивних технологій, сприяє формуванню ключових компетентностей школярів, підвищує інтелект дитини, зміцнює її віру у власні здібності, стимулює активність і творчість.

Говорячи про інноваційні інтерактивні технології навчання та методику їх використання за різних форм організації навчання в початковій школі, слід пам'ятати, що діти вчаться ефективно, коли:

- мають мотивацію до навчання;
- перебувають у приязному комфортному середовищі використовуються методи, що відповідають різним стилям і способам навчання;
- використовуються їхні знання і вміння;
- мають почуття контролю над процесом навчання;
- досягають успіхів;
- мають можливість випробовувати нові знання на практиці й використати отриману інформацію;
- повністю залучаються до процесу навчання;
- мають достатньо часу для засвоєння нових знань і вмінь;
- можуть побачити використання здобутих знань та вмінь на практиці.

Тому мета введених на сучасному етапі інтерактивних методів навчання

полягає у тому, щоб навчальний процес відбувався за умови постійної активної взаємодії всіх здобувачів освіти.

Виходячи з вищезазначеного, на практиці використовують інтерактивні форми в цілому, або взявши елементи, які більш доцільні до певного класу. Саме інтерактивні методи дають змогу створювати навчальне середовище, у якому теорія і практика засвоюються одночасно, а це надає і змогу дітям формувати характер; розвивати світогляд, логічне мислення, зв'язне мовлення; формувати критичне мислення; виявляти і реалізовувати індивідуальні можливості. При цьому навчально-виховний процес організують так, що діти шукали зв'язок між новими та вже отриманими знаннями: приймають альтернативні рішення; мають змогу зробити «відкриття»; формують власні ідеї та думки за допомогою різноманітних засобів.

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

На мою думку, саме інтерактивні технології, методи дають змогу створювати навчальне середовище, в якому теорія і практика засвоюються одночасно, а це надає змогу учням формувати характер, розвивати світогляд, логічне мислення, зв'язне мовлення; виявляти і реалізовувати індивідуальні можливості, формувати критичне мислення.

За умови вмілого впровадження інтерактивні методи навчання дозволяють залучити до роботи всіх учнів класу, сприяють виробленню соціально важливих навиків роботи в колективі, взаємодії, дискусії, обговорення.

При застосуванні інтерактивного навчання поглиблюється мотивація.

Як показали результати моєї роботи, після впровадження цих методів можна бачити наступні зрушення:

- Учні набули культури дискусії.
- Виробилося вміння приймати спільні рішення.
- Поліпшились вміння спілкуватися, доповідати.
- Якісно змінився рівень сприйняття учнями української літератури :він набув особистісного змісту, замість "вивчити", "запам'ятати" стало "обдумати","застосувати".
- Якісно змінився рівень володіння головними мисленнєвими операціями узагальненням, абстрагуванням,аналізом, синтезом (Додаток 3)

ВИСНОВКИ

Застосування інтерактивних технологій навчання сприяє розвитку навичок критичного мислення та пізнавальних інтересів учнів. На заняттях де використовуються ці технології, діти почувають себе впевнено, вільно висловлюють свої думки і спокійно сприймають зауваження, адже вони є активними учасниками навчального процесу. В атмосфері довіри та взаємодопомоги легко робити відкриття, усвідомлювати важливість здобутих знань. Саме за таких умов можливе виховання особистості, підготовленої до майбутнього, у якому необхідно розв'язувати проблеми та приймати конкретні рішення. Мозковий штурм спонукає учнів виявляти уяву та творчість, розвиває вміння швидко аналізувати ситуацію.

Дискусія – це широке публічне обговорення якогось спільного питання. Казка, гра, фантазія – життєдайне джерело дитячого мислення, благородних почуттів та прагнень. (В. Сухомлинський).

Отже, інтерактивна технологія навчання — це така організація навчального процесу, за якої кожен учень має конкретне завдання, за яке він повинен публічно прозвітувати, адже від його діяльності залежить завдання, якість виконання поставленого перед групою та класом. Інтерактивні технології навчання містять чітко спланований очікуваний результат навчання, окремі інтерактивні методи і прийоми, що стимулюють процес пізнання, розумові й навчальні умови і процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів.

Взагалі, сучасні діти приходять до школи з бажанням успішно діяти. Їм подобається на заняттях не просто слухати, а ставити запитання, обговорювати проблеми, брати інтерв'ю, приймати рішення, придумувати, фантазувати. Якщо ми, вчителі, будемо організовувати на заняттях таку діяльність, то навчання буде успішним, а здобуті знання – якісними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пометун О, ПироженкоЛ. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. - К.: А.С.К., 2004. - 192 с.
2. Горгош Л. І. Інтеграція інноваційних та традиційних технологій в навчально-виховному процесі початкової школи.//Розкажіть онуку.-2009.-№1-2.-С.4-14.
3. Комар О.Інтерактивні методи як інноваційна діяльність сучасного вчителя початкової школи. //Початкова школа. –2010.-№7.-С.47- 49.
4. Комар О.Викладання за інтерактивними технологіями. // Рідна школа.-2006.-№10.-С.48-50.
5. Коберник Г; Інтерактивне навчання в системі нових освітніх технологій, // Початкова школа.-2004.-№10.-С.-8-10.
9. Ющенко І.В. Впровадження інтерактивних технологій навчання на уроках в початкових класах//Початкове навчання та виховання. –2010.-№2.-С.2-7.
10. Грицюк О.І. Практичне використання інтерактивних методів навчання на уроках у початковій школі. //Початкове навчання та виховання. – 2011.-№27.-С.2-17.
16. Коберник Г; Інтерактивне навчання в системі нових освітніх технологій,//Початкова школа.-2004.-№10.-С.-8-10.
17. Зюзюкіна Н.В.Реалізація інтерактивного підходу за допомогою групових форм роботи. //Початкове навчання та виховання. –2011.-№29.-С.2-7.
18. Інтерактивні технології навчання. Курсова робота [Електронний ресурс].- Режим доступу:<http://mobiro.ru/doc>.
19. Використання інноваційних технологій, спрямованих на розвиток творчого потенціалу креативної особистості як складова навчання і виховання. Досвід роботи. [Електронний ресурс].- Режим доступу:<http://yrok.at.ua>.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Приклад використання інтерактивних технологій на уроках з учнями 1 класу

«Чарівний мікрофон».

Учні по черзі відповідають на запитання, передаючи мікрофон один одному. Перший говорить про позитивне, а другий про негативне і т. д.

«Мозковий штурм».

«Мозковий штурм» може проводитись у різних формах.

Індивідуальний МШ: запишіть на аркушах, які лежать перед вами, все, що ви знаєте про

МШ у парах: поділіться своїми враженнями з сусідом.

МШ у групах: обговоріть цю тему в групах. Запишіть все, що ви знаєте про ... на картках (класифікація інформації).

Колективний МШ: з'ясуємо, що ми знаємо про (Інформацію вчитель записує на дошці, розподіляючи за критеріями). Заслуховуються думки всіх груп (або охочого, якщо МШ проводиться фронтально) по кожному пункту, доповнюється класифікаційна таблиця.

Додаток 2

Приклад використання інтерактивних технологій(робота в групах та робота в парах) на уроках з учнями 1 класу

Групова робота

Мета: вчити використовувати набуті знання для творчого вирішення проблеми, формувати вміння пов'язувати нову інформацію з продуктами своєї діяльності, вчити продуктивно співпрацювати в групі.

Діти об'єднуються в групи. Вчитель дає завдання. Учні працюють над виробленням різних підходів до розв'язування завдання, результати презентують малюнком (записами).

Групування

Групування є стратегією навчання, яка спонукає учнів думати вільно та відкрито на певну тему. Вона націлена, передусім, на стимулювання мислення про зв'язки між окремими поняттями. Це нелінійна форма мислення, яка подібна до принципу роботи нашого мозку. Групування може бути використане як на стадії актуалізації, так і на стадії рефлексії.

Загадкові будиночки

Діти, «заселяють» будинок, складаючи склад числа.

Додаток 3

**Результативність використання інтерактивних технологій з учнями
2019,2020,2021р (нині це учні 5 класу)**

